

Samenvatting

De belasting over de toegevoegde waarde (btw) is een verbruiksbelasting die de btw-plichtige zelf int. Periodiek moet hij aangifte doen van de uitgevoerde verrichtingen en het saldo van de verschuldigde belasting storten aan de Schatkist.

De btw vertegenwoordigt een vierde van de totale rijksontvangsten (meer dan 21 miljard euro voor 2005). Het gaat om ongeveer 700.000 btw-plichtigen, waarvoor ongeveer 3.000 btw-ambtenaren actief zijn.

De doeltreffendheid van het systeem berust op het al dan niet correct handelen van de economische operatoren. Een permanente controle door de administratie is dus noodzakelijk. De twee belangrijkste doelstellingen van de fiscale controle zijn: ervoor zorgen dat de btw-plichtigen hun dubbele verplichting nakomen (aangifte en betaling van de btw) en het voorkomen van frauduleuze praktijken.

Twee soorten diensten staan in voor de btw-controle: de controlekantoren, die zich bezighouden met de rechten en plichten van de btw-plichtigen, en de controlecentra, die grondigere en meer gerichte controles uitvoeren. De administratie onderscheidt verschillende types controles op basis van de aard, de frequentie en de intensiteit ervan. Bovendien kan de selectie van de te controleren dossiers op objectieve wijze gebeuren dankzij een nieuw instrument voor risicoanalyse dat is gebaseerd op historische controlegegevens: *datamining*. Een cel Performantie-management volgt het hele controlesysteem op en herdefinieert de beheersdoelstellingen aan de hand van de prestaties die door middel van indicatoren zijn vastgesteld.

Het Rekenhof heeft de meest representatieve activiteiten onderzocht, namelijk de controles die plaatsvinden bij aanvang en stopzetting van werkzaamheid en de controles voorafgaand aan de terugbetaling van een creditsaldo. Ook de controles in geval er geen aangifte werd gedaan of de belasting niet werd betaald en in het kader van *datamining* heeft het Rekenhof onderzocht.

Het Rekenhof stelde geen ernstige tekortkomingen vast ten aanzien van de beheersdoelstellingen van de administratie, maar merkt toch op dat sommige controles moeten worden opgevoerd en meer specifiek op bepaalde btw-plichtigen moeten zijn gericht. Zo is er nood aan meer controles bij aanvang van werkzaamheid, moeten de controles bij stopzetting van werkzaamheid prioritair blijven en de controles in het kader van de terugbetalingen en *bijzondere rekeningen* specifiek zijn gericht. In het algemeen is een betere identificatie van de controles in de statistieken nodig en een duidelijkere afbakening van de uitvoeringsmodaliteiten.

Het Rekenhof is ook kritisch over de manier waarop de dossiers worden bijgehouden, de betrouwbaarheid van de statistische controlegegevens en de opmaak van de regularisatieopgaven. Het pleit voor meer eenvoudigheid, nauwkeurigheid en duidelijkheid om de activiteiten efficiënter te laten verlopen (meer bepaald in de latere geschillenfase) en de interne controle te vergemakkelijken.

Rekening houdende met de leeftijdspiramide van het btw-personeel binnen de FOD Financiën, gaat het Rekenhof er tot slot van uit dat het HR-beleid moet anticiperen op de toekomstige uitstroom en het personeelsbestand moet aanpassen, binnen de vastgelegde begrotingsbeperkingen, in functie van de toevertrouwde opdrachten.